

การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
ด้วยการจัดประสบการณ์ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย

A Study of Problem Solving Ability and Self-Confidence of Early Childhood Students
Using Science Process Learning Approach Together with Thai Folk Plays

ปริญญพัชญ์ ภูวงศ์^{1*} และ ศิริพงษ์ เพียศิริ²

Pinyarpat Phuwong^{1*} and Siribhong Bhasiri²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Education Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kean University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Assistant Professor, Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Khon Kean University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย โดยให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเฉลี่ย ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด และ 2) ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย โดยมีจำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับดีขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 16 คน ใช้รูปแบบการวิจัยการทดลองขั้นต้น แบบกลุ่มเดียว (One-Shot Case Study) มีการวัดผล หลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย จำนวน 12 แผน 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และ 3) แบบประเมินความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการกล้าแสดงออก ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง และด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ด้านละ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 15 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเฉลี่ยเท่ากับ 15.94 คิดเป็นร้อยละ 78.12 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 93.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 2) นักเรียนจำนวน 14 คน คิดเป็น ร้อยละ 87.50 มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย, ความสามารถในการแก้ปัญหา, ความเชื่อมั่นในตนเอง

Abstract

The objectives of the present research study were 1) to study early childhood students' problem-solving ability by using Science Process Learning Approach together with Thai folk plays in order that the students made a mean achievement score of 70% or better in problem solving ability, and at least 70% of the students passed the passing criterion and 2) to study the early childhood students' self-confidence by using Science Process Learning Approach together with Thai folk plays in order that at least 70% of the students possessed a "high" level of self-confidence or better. The target group consisted of 16 kindergarten year-2 students in Pra-yuen Community School, under the Khon Kaen Primary Education Office Area 1, during first semester of the 2015 academic year. The study followed the One-Shot Case Study research procedure for data collection. The research instruments included 1) 12 experiential-learning plans which took 12 instructional periods to finish, 2) a multiple-choice (3 choices) test containing 20 questions on the students' problem-solving ability and 3) a student self-confidence assessment form on the 3 aspects of expressiveness behavior, self-assertiveness and the ability to adapt one's self to environment for 5 items on each of the aspects totaling 15 items. The collected data were analyzed by means of computing arithmetic mean, standard deviation and percentage.

The results showed that: 1) The students made a mean achievement score of 15.94 or 78.12% of the full marks on problem-solving ability, and 15 students or 93.74% of the group passed the passing criterion which were higher than the prescribed criteria; and 2) Fourteen students or 87.50% of the group possessed a "high" or better level of self-confidence which was higher than the prescribed criterion.

Keywords: Science Process Learning Approach Together with Thai Folk Plays, Problem-Solving Ability, Self-Confidence

บทนำ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู ควบคู่ไปกับการให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมกัน โดยจะเกิดขึ้นตามวัยและความสามารถของ แต่ละบุคคล โดยมีจุดมุ่งหมายให้เด็กมีพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในข้อที่ 10 คือให้เด็กมีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือมุ่งเน้นให้เน้นผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และแก้ไขปัญหาได้เหมาะสมตามวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดเน้นการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 2 รูปแบบ คือ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี และการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบของวอลดอร์ฟ ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์โดยให้ครูเป็นผู้จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมือนบ้าน และเป็นผู้ให้การสนับสนุนให้เสรีภาพแก่เด็ก การจัดการสอนแบบมอนเตสซอรีจะคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระจัดสิ่งแวดล้อมและอุปกรณ์ให้เด็กได้ฝึกทักษะกลไกผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า รู้จักควบคุมการทำงาน ด้วยตัวเอง เพราะมอนเตสซอรีเชื่อว่า เด็กคือผู้รู้ความต้องการของตนเองและมีความสามารถที่จะซึมซับการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ได้มุ่งเน้นให้โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล มุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของมอลเตสเซอร์และ วอลดอร์ฟ และให้ทุกโรงเรียนส่งเสริมให้มีความรู้วิทยาศาสตร์น้อย โดยให้ทุกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ซึ่งทุกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการนี้จะได้รับการประเมินเพื่อรับป้ายพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และโรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน ได้เข้าร่วมโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย รุ่นที่ 2 ในปีการศึกษา 2556 แต่หลังจากที่ได้รับป้ายพระราชทานแล้วก็ได้ดำเนินการตามโครงการอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนก็ยังใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเดิม ไม่มีอะไรที่แปลกใหม่และน่าสนใจให้กับผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ

การแก้ปัญหาถือว่าเป็นพื้นฐานการคิดที่สำคัญที่สุดของการคิดทั้งหมด ซึ่งจะต้องใช้การคิดเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดเวลา สอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2547) ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการคิดทั้งหมด การคิดแก้ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมของมนุษย์ ซึ่งจะต้องใช้การคิดเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ทักษะการคิดแก้ปัญหา เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตที่วันวัยสลับกันได้เป็นอย่างดี ผู้ที่มีทักษะการคิดแก้ปัญหาจะสามารถเผชิญกับภาวะสังคมที่เคร่งเครียดได้อย่างเข้มแข็ง ทักษะการคิดแก้ปัญหาจึงมิใช่เป็นเพียงการรู้จักคิดและรู้จักการใช้สมองหรือเป็นทักษะที่มุ่งพัฒนาสติปัญญาแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังเป็นทักษะ ที่สามารถพัฒนาทัศนคติ วิธีคิด ค่านิยม ความรู้ ความเข้าใจในสภาพการณ์ของสังคมได้อีกด้วย

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะที่เด็กควรได้รับการส่งเสริมเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพที่จะส่งผลให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจและ มีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จตามที่ต้องการ กล้ากระทำ

กล้าเผชิญเหตุการณ์ รวมทั้งสามารถจัดการกับปัญหาในชีวิต (ศรีสุรางค์ ชีระกุล, 2542) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้กับเด็ก ควรเป็นแบบอย่างที่ดีและสนับสนุนพฤติกรรมที่ดีของเด็ก ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองทำสิ่งต่างๆ อย่างอิสระ ดังนั้นการจัดประสบการณ์ ควรเปิดกว้างให้เด็กทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ไม่ควรบังคับเด็กให้ทำได้ตามที่ครูต้องการ ต้องคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก การส่งเสริมการกระตุ้นให้กำลังใจเด็กได้ใช้ความสามารถของตนในการกระทำสิ่งต่างๆ ที่ตนพอใจอย่างเต็มที่จะสามารถช่วยพัฒนาความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองของเด็กได้เป็นอย่างดี (กรมวิชาการ, 2546)

จากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน: การศึกษาปฐมวัย รอบสาม ของโรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พ.ศ. 2554 บอกผลให้ทราบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอยู่ในระดับต่ำ จึงได้รับข้อเสนอแนะจากคณะผู้ประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้โรงเรียนเน้นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และควรส่งเสริมให้ครูปฐมวัยได้จัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยและเน้นการจัดประสบการณ์ที่มุ่งให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าพูด กล้าแสดงออก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554) และจากที่ผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสบการณ์การจัดกระบวนการเรียนการสอนเป็นระยะเวลา 3 ปี ปัญหาที่พบคือ เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ขาดทักษะในการคิดแก้ปัญหา และไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความสามารถ ในการคิดแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย พบว่ามีหลายวิธี เช่น ใช้กระบวนการวางแผนปฏิบัติ ทบทวนของนักเรียน การจัดประสบการณ์แบบสืบเสาะหาความรู้ การจัดประสบการณ์แบบจิตปัญญา การจัดประสบการณ์

โดยใช้โครงการ การจัดประสบการณ์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดประสบการณ์โดยใช้เกมฝึกทักษะการคิด นอกจากการจัดประสบการณ์เหล่านี้จะช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยมากกว่าเดิมแล้วยังมีการจัดประสบการณ์ที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยได้โดยเฉพาะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มุ่งให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาและความสามารถด้านการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กได้ศึกษาตามความสนใจของเด็กเป็นขั้นเป็นตอนตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการจัดประสบการณ์ เด็กจะเป็นผู้ลงมือทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว, 2545) และการละเล่นพื้นบ้านไทยเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน การส่งเสริมให้เด็กได้เล่น ได้เห็น ได้ฟังจะทำให้เด็กมีประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้มากขึ้นช่วยพัฒนาการเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และในขณะเดียวกันยังเป็นการสืบสานวัฒนธรรมไทยด้วย (จันทนา สัสดี, 2550) ซึ่งตรงกับ วิราภรณ์ ปนาทกุล (2531) ที่กล่าวว่าการเล่นพื้นบ้านช่วยสนองความต้องการของเด็ก เมื่อเด็กได้เล่นก็จะแสดงออกได้ระบายอารมณ์และความต้องการต่างๆ อันเป็นการผ่อนคลายไม่ให้เกิดความตึงเครียด การละเล่นจึงเป็นสิ่งที่ผ่อนคลายความตึงเครียดในชีวิตประจำวันของเด็ก ช่วยให้เด็กรู้จักวางแผนทำสิ่งต่างๆ และช่วยให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองอีกด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะนำกระบวนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถในการแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กมีทักษะต่างๆพร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ความสามารถ กล้าคิดกล้าทำ กล้าแสดงออก ซึ่งตรงกับ เยาวพา เตชะคุปต์ (2542) ที่กล่าวว่าการแก้ไข้ปัญหา

เป็นฐานการคิดที่สำคัญที่สุดของการคิดทั้งมวลซึ่งคนเราจำเป็นต้องเผชิญกับปัญหาที่อยู่ในสังคมและ เนื่องจากความสามารถในการแก้ปัญหาถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กระดับอนุบาลและความเชื่อมั่นในตนเองก็เป็นสิ่งสำคัญเพราะถ้าเด็กได้รับการพัฒนาทั้ง 2 ด้านนี้จะทำให้เด็กดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้และทำให้เด็กโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก และพัฒนาการของเด็กถ้าได้รับการพัฒนา มาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลก็จะทำให้เติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพ สามารถเผชิญหน้ากับปัญหาที่เกิดขึ้นและเพื่อผลลัพธ์ที่เกิดจากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการจัดประสบการณ์ที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย โดยให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
2. เพื่อศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย โดยมีจำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับดีขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 16 คน

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองขั้นต้น (Pre-experimental Design) รูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One-Shot Case Study) มีการวัดผลหลังเรียนหลังจากที่ได้รับการจัดกระทำตามโปรแกรมแล้ว

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นเกมพื้นบ้านไทย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยหน่วยการจัดประสบการณ์จำนวน 6 หน่วย หน่วยละ 2 แผน รวมทั้งสิ้น 12 แผนการจัดประสบการณ์ ได้แก่ หน่วยต้นไม้ที่รักหน่วยวิทยาศาสตร์แสนกล หน่วยโลกสวยด้วยมือเรา หน่วยสัตว์น่ารัก หน่วยปลอดภัยไว้ก่อน และหน่วยกลางวันกลางคืน

3.2 แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โดยข้อสอบเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยใช้ภาพสถานการณ์สมมติเป็นคำถาม และมีตัวเลือกเป็นรูปภาพ 3 ตัวเลือก ให้เลือก ตอบคำตอบเพียง 1 ตัวเลือก ซึ่งคำถามมีทั้งหมด 20 ข้อ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ปัญหาตนเอง จำนวน 10 ข้อ ปัญหาตนเองที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น จำนวน 10 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

ระดับคะแนน 1 เมื่อเด็กเลือกตอบพฤติกรรม การแก้ปัญหาที่ถูกต้องและเหมาะสม

ระดับคะแนน 0 เมื่อเด็กเลือกตอบพฤติกรรมที่ไม่แก้ปัญหา

3.3 แบบประเมินพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย เป็นแบบประเมินทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกล้าแสดงออก ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ด้านละ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 15 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

ระดับคะแนน 2 เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

ระดับคะแนน 1 เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมน้อยมากจนครูต้องคอยกระตุ้น

ระดับคะแนน 0 เมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมหรือไม่ร่วมกิจกรรมเลย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองขั้นต้นและ ผู้วิจัยได้ปฏิบัติการทดลองด้วยตนเองกับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านพระยืน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

4.1 ก่อนดำเนินการจัดประสบการณ์ ผู้วิจัย ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทราบเพื่อให้เด็กมีความเข้าใจในการปฏิบัติตนในการเรียนและมีความพร้อมที่จะเรียน และทำความเข้าใจ สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน เพื่อเป็นการปรับพื้นฐานเตรียมความพร้อมของนักเรียน

4.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ร่วมกับการเล่นเกมพื้นบ้านไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สัปดาห์ละ 2 วัน (วันจันทร์และ วันพุธ) วันละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาที่ทดลอง 6 สัปดาห์ โดยทดลองในช่วงเวลาของ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ จนครบ 12 แผน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย จะทำการสังเกตและบันทึกตามแบบประเมินพฤติกรรม ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก

4.3 เมื่อเสร็จสิ้นการจัดประสบการณ์ ตามแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ ครบ 12 แผน ผู้วิจัยทำการทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเอง โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการ แก้ปัญหา จำนวน 20 ข้อ

4.4 รวบรวมข้อมูลจากคะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถในการแก้ปัญหาและคะแนนการ ประเมินความเชื่อมั่นในตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ ดำเนินการ ดังนี้

5.1 นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โดยหาค่าสถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ร้อยละ (Percentage) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแล้วเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ ให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

5.2 นำคะแนนที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยหาค่าสถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแล้วเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ จำนวนเด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับดี ขึ้นไป

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเฉลี่ยเท่ากับ 15.94 คิดเป็นร้อยละ 78.12 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 93.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.2 ผลการศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย พบว่า นักเรียนจำนวน 14 คน คิดเป็น ร้อยละ 87.50 มีความมีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ผลการศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เฉลี่ย 32.25 คิด เป็นร้อยละ 78.12

และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 ของจำนวน นักเรียนทั้งหมด จึงสรุปได้ว่าโดยรวมนักเรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจากการทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทยที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 แผน พบว่า ในแผนแรกๆ นั้น การแก้ปัญหาจากการเล่นพื้นบ้านไทย นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหา จึงตอบตามความคิดของตัวเองโดยไม่ระดมความคิดร่วมกับเพื่อนและคำตอบที่ได้เกิดจากประสบการณ์และจินตนาการ เมื่อครูเข้าไปในแต่ละกลุ่มเพื่อให้นักเรียนตอบการแก้ปัญหา นักเรียนจะแย้งกันตอบตามความคิดของตนเอง ครูต้องใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นแก้ปัญหาร่วมกัน หากนักเรียนคนใดไม่แสดงความคิดเห็นครูจะให้กำลังใจโดยการมองเห็น ยิ้มหรือชมเชย เมื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็น หลังจากนี้นักเรียนได้รับการฝึกฝน จนครบทุกแผน นักเรียนสามารถแสดงความคิดแก้ปัญหาตามความคิดของกลุ่ม โดยยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มหากความคิดไม่ตรงกัน และเลือกการแก้ปัญหาตามสภาพจริงมากที่สุดทำให้สามารถหาแนวทางการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประสบการณ์ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย โดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหา โดยให้นักเรียนได้เล่นการละเล่น แล้วให้เด็กช่วยกันหาปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ในการตัดสินใจคิดแก้ปัญหา โดยให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่และเป็นกลุ่มย่อยและมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการสำรวจปัญหา ขั้นการตั้งสมมุติฐาน ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า ขั้นการนำเสนอ และขั้นการสรุปผล แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

ทั้งนี้เพราะการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย เป็นการ จัดประสบการณ์ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการเล่นพื้นบ้านไทย เป็นเครื่องมือหรือตัวกระตุ้นให้นักเรียนฝึกการคิดแก้ปัญหา ครูผู้สอนใช้การเล่นพื้นบ้านไทยเป็นจุดเริ่มต้น ในการค้นหาปัญหา และใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งช่วยค้นคว้าหาคำตอบ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดแก้ปัญหาพร้อมกับเพื่อนเป็นกลุ่มย่อย ในกลุ่มย่อยช่วยกันคิดเลือกการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด พร้อมทั้งให้ประเมินผลการแก้ปัญหาว่าดีหรือไม่ โดยให้เด็กลองแก้ปัญหาในกลุ่มย่อยก่อนว่าการแก้ปัญหา ที่เลือกนั้นแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ โดยครูผู้สอนเป็นผู้คอยช่วยเหลือสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงความคิด ในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย การดำเนินการตาม ขั้นตอนของการจัดประสบการณ์แบบโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่น พื้นบ้านไทยดังกล่าว จึงเป็นแนวทางการพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ดีแนวทางหนึ่ง จากวิธีการดังกล่าว จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงขึ้น

ผลงานวิจัยสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พรวิไล ประเสริฐสุข (2556) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทยต่อความสามารถในการแก้ปัญหา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนระดับ ประถมศึกษาอายุระหว่าง 9-10 ปี ที่ได้รับการจัด กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทย มีความสามารถในการ แก้ปัญหาหลังการทดลองสูงก่อนการทดลอง อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) คะแนนความสามารถ ในการแก้ปัญหาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษณะ ก้อนคำ (2551) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความคิด สร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความ เชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการ จัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการบริหารสมอง กับการจัดกิจกรรมแบบปกติ

ซึ่งการวิจัยพบว่า เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัด กิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการบริหารสมอง มีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่า เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้อง กับ Ramani (2005) ได้ศึกษาการเล่นร่วมกันและการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย ที่อายุระหว่าง 4-5 ปี โดยเด็กเพศเดียวกันจะถูกสุ่มเข้ากลุ่มเพื่อทำการ รวมกลุ่มกัน เพื่อแก้ปัญหาในการเล่น 39 เด็กจะเป็น คนเลือกรูปแบบการเล่นหรือถ้าการเล่นที่มีความยาก ก็ให้ผู้ใหญ่เป็นคนกำหนดที่จะเล่น ในเด็กที่โตการเล่น จะมีโครงสร้างที่ซับซ้อนกว่าเด็กที่เล็ก จากการทดลอง พบว่าทักษะการแก้ปัญหามีการพัฒนาตลอดระยะเวลา ในเด็กปฐมวัยและมีการร่วมมือกันในการแก้ปัญหา ความเหมาะสม ในเรื่องของอายุ ในการเล่นด้วยกัน นั้นมีผลอย่างมากในการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของ เด็กปฐมวัย

โดยสรุปได้ว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็ก ปฐมวัย ได้

2.2 ผลการศึกษาความเชื่อมั่นในตนเอง ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย พบว่า นักเรียนมีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเอง เฉลี่ย 22.75 อยู่ในระดับดีมากและมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ อยู่ในระดับดีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด จึงสรุปได้ว่าโดยรวม นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจากการทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์แบบใช้ ปัญหาเป็นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 แผน พบว่า ในแผนแรกๆ นั้น ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ไม่พบมากนักแต่จะเพิ่มมากขึ้นในแผนต่อๆ มาจนถึงแผน ในสัปดาห์สุดท้าย ทั้งนี้เนื่องมาจากในช่วงแผนแรกๆ เด็กยังไม่กล้าแสดงออก ยังไม่กล้าพูดกล้าคุยมากนัก เพราะเด็กยังไม่รู้ว่าครูต้องการให้เด็กปฏิบัติอย่างไร และ

เด็กกำลังอยู่ในช่วงเรียนรู้และปรับตัวกับสิ่งที่จะเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับเพื่อนเพื่อทำกิจกรรมให้สำเร็จ เด็กยังไม่คุ้นเคยกับขั้นตอนการทำกิจกรรมเพราะเด็กเคยเรียนแต่แบบเดิมๆ ไม่ค่อยพูดหรือแสดงความคิดเห็นมากนัก จึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็นจนเมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมต่อเนื่องหลายๆ ครั้งเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกันอย่างมีกฎเกณฑ์ และเด็กกล้าที่จะพูดคุยก้าวแสดงออก กล้าตอบคำถามมากขึ้น โดยครูจะเป็นคนคอยกระตุ้นให้เด็กตอบคำถามและครูจะให้คำชมเชยกับนักเรียนที่ช่วยกันแก้ปัญหา และกล้าแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย ซึ่งมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการสำรวจปัญหา ขั้นการตั้งสมมุติฐาน ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า ขั้นการนำเสนอ และขั้นการสรุปผล ที่ผู้วิจัยใช้ในการทดลองได้กำหนดให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ฝึกให้นักเรียนได้ใช้ความคิด ความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้ทำให้เข้าใจ อย่างมีเหตุผล สามารถแสดงพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของตนได้อย่างเหมาะสม โดยเกิดจากความสนใจตัวขึ้นมาเอง ปฏิบัติเองด้วยความสมัครใจไม่มีการบังคับ แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์แบบโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย สามารถช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย เป็นการจัดประสบการณ์ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและเชื่อว่าเด็กจะเกิดการเรียนรู้พัฒนาสติปัญญาและเจตคติขึ้นเมื่อมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้วยบรรยากาศที่อบอุ่น เคารพในสิทธิและยอมรับความคิดเห็น มุ่งจัดประสบการณ์ที่เด็กสนใจค้นหาคำตอบด้วยตนเองภายใต้กระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมายแก่เด็ก โดยเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันในสังคมด้วยความพอใจ มีข้อตกลงร่วมกัน ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เด็กได้ใช้ความสามารถของตนเองในการแก้ปัญหาและกล้าแสดงออก กล้าตอบคำถาม กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น การดำเนินการตามขั้นตอน

ของการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทยดังกล่าว จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ดีแนวทางหนึ่ง จากวิธีการดังกล่าว จึงส่งผลให้นักเรียนมีความ มีวินัยในตนเองสูงขึ้น

ผลงานวิจัยสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลักษณะ ก้อนคำ (2551) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการบริหารสมองกับการจัดกิจกรรมแบบปกติ ซึ่งการวิจัยพบว่า เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการบริหารสมอง มีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ Mussen (1969) ศึกษาพบว่า พ่อแม่ที่ให้เด็กมีโอกาสและได้รับการสนับสนุนความต้องการในด้านความอยากรู้อยากเห็น จะทำให้เด็กมีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองพึ่งตนเองได้ มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิดกล้าตัดสินใจ กล้าพูดกล้าแสดงออก สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่โดยไม่วิตกกังวล และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

โดยสรุปได้ว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการเล่นพื้นบ้านไทย สามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในขั้นการทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น หาทางแก้ปัญหา โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องมีความเข้าใจปัญหา ที่ถูกต้องตรงกัน ดังนั้นครูผู้สอนควรใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นแก้ปัญหาร่วมกัน หากนักเรียนคนใดไม่แสดงความคิดเห็นครูควรให้กำลังใจและเสริมแรงทางบวกให้กับนักเรียน

1.2 ในการจัดประสบการณ์โดยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย ครูผู้สอนให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย เพื่อแสดงร่วมกัน ช่วยกันหาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการละเล่นพื้นบ้านไทย และช่วยกันหาวิธีแก้ปัญหานั้น ดังนั้นครูผู้สอนควรจัดกลุ่มละความสามารถนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน ให้ทุกคน มีความเสมอภาคกัน สามารถแสดงความคิดเห็น ได้อย่างเต็มที่

1.3 ในสัปดาห์แรกของการใช้แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย ในช่วงแรกของการทดลอง เด็กยังไม่คุ้นเคยกับกระบวนการจัดประสบการณ์ใหม่ที่ครูได้จัดให้กับนักเรียน จึงทำให้ในการจัดกิจกรรม ในช่วงแรก เด็กๆ มีความตื่นเต้น เินอาย ดังนั้นผู้วิจัย ควรสร้างความคุ้นเคย ความสนิทสนมกับเด็ก และชี้แจงกฎกติกาการเล่นต่างๆ ให้เด็กได้รับรู้และเข้าใจ เมื่อเด็กมีความคุ้นเคยกัน ความตื่นเต้นก็จะลดลง เด็กจะสามารถแสดงออกถึงความสามารถที่อยู่ในตัวเด็ก ออกมาได้อย่างชัดเจน และถ้าได้เรียนรู้และเข้าใจกฎกติกา ก็จะพัฒนาทักษะต่างๆ ที่สอดแทรกอยู่ในการเล่นการละเล่นพื้นบ้านไทยได้ และเพื่อให้เด็กเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกันอย่างมีกฎเกณฑ์ กติกา รู้จักการอดทนรอคอย รู้จักการปรับตัว เข้าหากัน

1.4 ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง มีบางกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ยึดเวลาของการจัดกิจกรรม เพราะเด็กๆ ใช้เวลานานในการเล่น เช่น การเล่นหมากเก็บ การเล่นเตย เด็กใช้เวลาค่อนข้างนานในครั้งแรก ต่อพอได้เริ่ม ในครั้งต่อไป เด็กเริ่มมีความชำนาญมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัย ควรยืดหยุ่นเรื่องเวลาในการทำกิจกรรม ซึ่งบางกิจกรรม ใช้เวลาค่อนข้างนานกว่าที่กำหนดเพราะบางกิจกรรม มีขั้นตอนในการเล่นที่ต้องใช้เวลาจึงจะจบการเล่น หรือ จำเป็นต้องใช้ทักษะในการเล่นและบางกิจกรรมใช้เวลา ในการร่วมแก้ปัญหา เช่น เดินกะลา ขี่ม้าส่งเมือง หมากเก็บ เป็นต้น ดังนั้นครูควรยืดหยุ่นเวลาให้กับนักเรียน ไม่ควรจำกัดเวลากับนักเรียนเพราะอาจจะทำให้เด็ก เกิดการเรียนรู้ได้ไม่เต็มที่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย ไปใช้ในการพัฒนาความสามารถหรือทักษะ การคิดขั้นที่สูงกว่าการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ และการคิด อย่างมีวิจารณ์ญาณ

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบความสามารถ ในการคิดแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองของ เด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์โดยรูปแบบอื่นๆ เช่น การจัดประสบการณ์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัด ประสบการณ์แบบโครงงาน เป็นต้น

2.3 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาปัญหาของ เด็กปฐมวัย ประเภทปัญหาตนเองและปัญหาตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษา ปัญหาของเด็กปฐมวัย ประเภทอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ปัญหาของตนเองที่ต้องแก้ไขทันที ปัญหาของตนเอง ที่ไม่ต้องแก้ไขทันที ปัญหาของคนอื่นที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ปัญหาของผู้อื่น เป็นต้น

2.4 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความเชื่อมั่น ในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้านการกล้าแสดงออก ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อม ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษา ถึงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้านอื่นๆ เพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษา**

ปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ:

คุรุสภาลาดพร้าว.

จันทนา สัสดี. (2550). **การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรม**

การเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่องการเล่นเด็กไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว. (2545). การสอนแบบ

บูรณาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้.

พรวิไล ประเสริฐสุข. (2556). ผลการใช้กิจกรรมการ

เล่นเกมพื้นบ้านไทยต่อความสามารถในการ

แก้ปัญหา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2540). การจัดการศึกษาสำหรับ

เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

โรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน. (2546). หลักสูตรสถาน

ศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน

พุทธศักราช 2546. ขอนแก่น: โรงเรียนชุมชนบ้าน

พระยีน.

ลักขณา ก้อนคำ. (2551). การเปรียบเทียบความคิด

สร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา

และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2

ระหว่างการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทาง

วิทยาศาสตร์ร่วมกับการบริหารสมองกับการ

จัดกิจกรรมแบบปกติ. การศึกษาค้นคว้าอิสระการ

ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิราภรณ์ ปนาทกุล. (2530). การศึกษาแนวทางการนำ

การละเล่นพื้นบางอย่างของเด็กไทย

ไปใช้ในการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษา.

การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศรีสุรางค์ ธีระกุล. (2542). การคิดและการตัดสินใจ.

กรุงเทพฯ: เจริญ เอพ เอ็ด ดูเคชั่น.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการ

ศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). รายงานการ

ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม

(พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน

คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). กลยุทธ์ การสอนคิดแก้ปัญหา.

กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาคพิมพ์.

Mussen, P. H. (1969). Child Development

Change Over Time. Eighth Edition. United States of America: Harper Collins College.

Pajares, F. and Valiante, G. (1997). Influence of

self-efficacy on elementary students'

writing. The Journal of Educational

Research. 90(6), 353-359.

Ramani, G. B. (2005). Cooperative play and

problem solving in preschool children.

Ph.D. Developmental psychology, University

of Pittsburgh, Pennsylvania, USA.

Photocopied.